

SIMPOZIJ PRIGODOM 70 – GODIŠNJICE OSNUTKA I 50 GODINA IZLAŽENJA BOGOSLOVSKE SMOTRE

Dr Adalbert REBIĆ

Godine 1980. navršilo se 70 godina od osnutka našeg jedinog stručnog teološkog časopisa Bogoslovska smotra i 50 godišta izlaženja. Prigodom ovog jubileja organizirali smo teološki razgovor o Bogoslovskoj smotri: razgovarali smo o onome što je BS kroz svoju povijest uspjela ostvariti na teološkom području u nas i o onome što ona treba na istom području ostvariti danas i ubuduće. Taj teološki razgovor odnosno simpozij održali smo 30. svibnja 1981. g. Bilo je prisutno tridesetak teologa – uglavnom profesora teologije – sa svih naših teoloških učilišta. Simpozij smo održali u Zagrebu u prostorijama Bogoslovnog fakulteta koji je i izdavač Bogoslovske smotre.

Prisutne je najprije pozdravio glavni i odgovorni urednik BS dr Adalbert *Rebić*. On je u svom uvodnom govoru iznio najvažnije momente povijesti izlaženja BS i pozvao sve prisutne da svojim radom i doprinosom obogate njen sadržaj kao što su to činili naši hrvatski teolozi i filozofi kroz sedamdeset godina njene povijesti.

Zatim je dr Stjepan *Sirovec* iznio najvažnije teološke doprinose BS. Zaustavio se uglavnom na hrvatskom teologu dru Stjepanju Mariću. Prikazao je njegove kristološke radove. Istakao je kako je u prvim godištimu u BS bila snažno pisutna apologetska nota i polemika koja danas nedostaje.

Potom je dr Marijan *Biškup* prikazao moralnu bibliografiju u BS od 1910. do 1980.

Poslije toga razvila se diskusija. Diskusiju je vodio dr Marijan *Valković*, jedan od urednika BS. U diskusiji su osobito intervenirali mons. Đuro *Kokša*, pomoćni biskup, koji je prisustvovao simpoziju kroz cijelo vrijeme, dr Bonaventura *Duda*, dr Ivan *Fuček*, dr Mile *Bogović* i dr Rudolf *Brajčić*. Mons. Kokša je rasvijetlio historijski kontekst osnutka i prvih brojeva BS. Iznio je jedan vrlo važni moment iz povijesti ponovnog izlaženja BS poslije II. svjetskog rata godine 1962. Tada se naime prijavilo – prema svjedočanstvu dra J. Oberškoga – svega 80 pretplatnika BS. A i od toga su polovica bili Slovenci.

Dr Bonaventura *Duda* je u razgovoru iznio pitanje teološko-pastoralnih tjedana koji su silno obogatili BS. Radovi s TPT su osobito od 1970. godine uvijek

zaokružena cjelina. Dakako, treba znati da se u međuvremenu dogodio i II. vaticanski koncil koji je utjecao na razvoj teologije i u nas. Dr Duda je poželio da danas u BS treba biti mnogo više prisutan domaći ateizam i recenzije teoloških knjiga. Govorio je i o tome koliko BS doprinosi komuniji „inter theologos”, misaonom zajedništvu naših teologa.

Dr Mile *Bogović* govorio je o Staroslavenskoj akademiji i o tome kako je BS objavljivala najviše crkvenopovijesnih članaka. Istakao je kako je BS povijesni izvor ne samo po svojim člancima nego i po bezbrojnim bilješkama.

Dr Ivan *Fuček* je upozorio na to da trebamo voditi računa o tome tko čita BS, za koga pišemo. U BS bi trebali biti prisutni čisto istraživački radovi. Ali za to – na žalost – nemamo publike.

Dr Adalbert *Rebić* je na temelju njemu poznate statistike pretplatnika ukazao na to da su čitaoci BS ipak uglavnom svećenici-pastoralci, dakle diplomirani teolozi koji se bave pastoralom. No ima i popriličan broj čitalaca iz redova laika koji se hobijevski bave teologijom. Dakako, to uvjetuje biranje članka. Članci pristižu spontano, ne naručeno. BS je „smotra”, što znači da pokazuje stanje naše teološke misli, našeg teološkog rada i istraživanja. Pokazuje čime se momentalno bave naši teolozi. U BS su prvenstveno prisutni profesori s Bogoslovnog fakulteta, ali je ona uvijek bila otvorena i svim ostalim teolozima. Ona tako želi ostati otvorena svima i ubuduće. Dapače, suradnja teologa s drugih teoloških učilišta hrvatskog jezičnog područja je vrlo poželjna.

U razgovoru se istaklo i financijske probleme. BS ima svega oko 600 stalnih pretplatnika. Tiska se u 1000 primjeraka. Danas su tiskarski troškovi toliko visoki da se BS sama sobom nipošto ne može financirati nego bi morala imati neku financijsku potporu. Nju ne dobiva ni od koga, pa ni od Fakulteta. Stoga manjkove i dugove prima na se nakladnik, u ovome trenutku Kršćanska sadašnjost.

Dr Jerko *Fučak* je ukazao na to kako je kod nas zapravo znanstveno istraživanje pa stoga i znanstveno pisanje onemogućeno. Mi nemamo stručnih teoloških biblioteka. I sama biblioteka našeg Fakulteta je u pogledu znanstvenih knjiga i časopisa vrlo siromašna. Zatim profesori su angažirani u pastoralu i na mnogim drugim poljima s kojih moraju ubirati plodove svojeg rada da bi preživjeli. Kod nas nitko ne može živjeti – pa niti životariti – od pisanja po teološkim časopisima.

Dr Stjepan *Sirovec* je ukazao na činjenicu da je svakako veliku ulogu u ovome što je dr Fučak primijetio odigralo otcjepljenje Bogoslovnog fakulteta od Hrvatskog sveučilišta. Ovo otcjepljenje je urodilo novčanom neimaštinom i bibliotečnim osiromašenjem. Jedna takva ustanova kao što je fakultet ne može normalno raditi bez sigurne i stalne novčane potpore. A Bogoslovni fakultet danas živi od milostinje.

Dr Marijan *Valković* je zaključio teološki razgovor koji je svakako ukazao na mnoge potrebe BS.

Poslije podne održana je za širi krug *svečana akademija*. Uvodnu je riječ držao dr Adalbert *Rebić*. Glavna su predavanja održali dr Franjo *Šanjek* (Počeci teologije u nas) i dr Bonaventura *Duda* (o prof. dru Anti Soviću prigodom 40 – godišnjice njegove smrti). Studenti su odrecitali nekoliko recitacija, a mješoviti zbor otpjevao je nekoliko pjesama pod vodstvom dra Mihe *Demovića*.